

Załącznik
do Zarządzenia nr 100/12
Burmistrza Miasta i Gminy Staszów
z dnia 21 sierpnia 2012 r.

INSTRUKCJA

**STANOWISKOWA PEŁNIENIA SŁUŻBY PATROLOWEJ I OCHRONNEJ
STRAŻY MIEJSKIEJ W STASZOWIE**

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

II. PLANOWANIE I ORGANIZACJA SŁUŻBY

1. Planowanie służby patrolowej
2. Organizacja służby patrolowej
3. Skład patroli
4. Dokumentowanie przebiegu służby

III. ODPRAWA I PRZEBIEG SŁUŻBY

1. Odprawa do służby
2. Wyposażenie i ubiór do służby
3. Przebieg i taktyka pełnienia służby
4. Czynności przed i po zakończeniu służby

IV. PRAWA I OBOWIĄZKI STRAŻNIKÓW W CZASIE PEŁNIENIA SŁUŻBY

V. RODZAJE SŁUŻBY PATROLOWEJ I SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z OSOBAMI DOPROWADZANYMI I NIETRZEŻWYMI

1. Patrol pieszy
2. Patrol zmotoryzowany
3. Postępowanie z osobami ujętymi oraz osobami nietrzeźwymi

VI. KONTROLA PEŁNIENIA SŁUŻBY

VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

ZAŁĄCZNIKI:

- Nr 1 – Zadania o charakterze stałym do realizacji w ramach służby patrolowej przez strażników miejskich w Staszowie zgodnie z art. 11 Ustawy z dnia 9 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz.U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.),**
- Nr 2 – Zadania dla strażników miejskich pełniących służbę ochronną w Urzędzie Miasta i Gminy w Staszowie,**
- Nr 3 – Karta odpraw i zadań do służby dla strażników Straży Miejskiej w Staszowie,**
- Nr 4 – Karta efektywności służby strażnika Straży Miejskiej w Staszowie,**
- Nr 5 – Zasady dokumentowania przebiegu służby strażników miejskich w notatniku służbowym.**

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Instrukcja stanowiskowa służby patrolowej i ochronnej Straży Miejskiej w Staszowie, zwana dalej **Instrukcją**, określa w sposób kompleksowy zasady, metody i tryb organizacji służby patrolowej i ochronnej w Straży Miejskiej oraz sposoby bezpiecznego postępowania przez strażników wykonujących obowiązki służbowe w patrolach i w trakcie służby ochronnej.

§ 2

Podstawę prawną opracowania instrukcji patrolowej stanowią:

- 1) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz.U. Nr 123, poz. 779 z późn. zm.) oraz wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze,
- 2) art. 237⁴ § 1 i 2 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (t.j. Dz. U. Nr 21, poz. 94 z 16.02.1998 z późn. zm.)

§ 3

Ilekcroć w Instrukcji jest mowa, o:

- 1) **Straży** - należy przez to rozumieć Straż Miejską w Staszowie,
- 2) **Komendancie** - należy przez to rozumieć Komendanta Straży Miejskiej w Staszowie lub osobę upoważnioną,
- 3) **Urzędzie**- należy przez to rozumieć Urząd Miasta i Gminy w Staszowie,
- 2) **strażniku (ach)**-należy przez to rozumieć umundurowanego pracownika Straży Miejskiej wykonującego czynności służbowe w patrolach porządkowych i interwencyjno-prewencyjnych lub czynności ochronne,
- 3) **organizacji służby patrolowej lub ochronnej** - należy przez to rozumieć zespół czynności polegających na analizowaniu, planowaniu, przygotowaniu strażników do służby, ich rozmieszczeniu w terenie, koordynacji i wykonywaniu oraz kontroli służby w celu realizacji zadań, do których Straż została zobowiązana ustawowo,
- 4) **służbie patrolowej lub ochronnej** - należy przez to rozumieć wykonywanie zadań służbowych (ochrona porządku publicznego) przez strażnika lub grupę strażników w określonym rejonie, na określonej trasie , w określonym miejscu miasta, oraz w obrębie chronionego obiektu komunalnego,
- 5) **rejonie, miejscu lub trasie** - należy przez to rozumieć określony obszar terenu, który wymaga systematycznego nadzoru i kontroli strażników ze względu na występowanie wykroczeń lub innych zakłóceń dla porządku i spokoju publicznego,
- 6) **radiowozie** - należy przez to rozumieć pojazd służbowy osobowo-interwencyjny lub interwencyjny odpowiednio przystosowany do działań w służbie patrolowej,
- 7) **obiekcie chronionym** – należy przez to rozumieć obiekt stanowiący własność miasta i gminy Staszów, którego ochronę realizuje Straż Miejska,

§ 4

1. Służbę patrolową w Straży pełni się w celu ochrony porządku publicznego na terenie miasta i gminy Staszów.
2. Służba patrolowa polega w szczególności na:
 - 1) kontroli stanu porządku i spokoju w miejscach publicznych,
 - 2) kontroli i egzekwowaniu stosowania się przez obywateli do obowiązków wynikających z ustaw i aktów prawa miejscowego,
 - 3) podejmowaniu interwencji w przypadkach zakłócania porządku i spokoju publicznego, w tym doprowadzaniu nietrzeźwych do Komendy Powiatowej Policji w Staszowie, zabezpieczaniu miejsc przestępstw, katastrof lub innych zdarzeń albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów,
 - 4) prowadzeniu działań zapobiegawczych w celu zapewniania spokoju i porządku w miejscach zgromadzeń i imprez publicznych.
3. Strażnicy pełniący służbę patrolową realizują zadania o charakterze stałym zgodnie z art. 11 Ustawy z dnia 9 sierpnia 1997 r, o strażach gminnych (Dz.U. Nr 123, poz. 779. z późn. zm.) oraz zadania doraźne określone przez przełożonego. (załącznik nr 1).

§ 5

Za planowanie i organizację służby patrolowej oraz kontrolę przestrzegania instrukcji patrolowej przez strażników odpowiedzialny jest Komendant bądź na czas jego nieobecności osoba upoważniona.

§ 6

W działalności służby patrolowej Straż współpracuje:

- 1) z właściwymi organami Policji w zakresie:
 - a) wymiany informacji o zagrożeniach występujących na określonym terenie dla ludzi i mienia, zakłócaniach spokoju oraz porządku publicznego,
 - b) koordynowania rozmieszczania służb patrolowych, z uwzględnieniem zagrożeń występujących na danym terenie,
 - c) prowadzenia wspólnych działań porządkowych zabezpieczających spójność i porządek zgromadzeń oraz imprez organizowanych w miejscach publicznych;
- 2) z właściwymi organami Państwowej Straży Pożarnej w zakresie:
 - a) wymiany informacji o zagrożeniach dla bezpieczeństwa pożarowego,
 - b) koordynowania działań i udzielania wzajemnej pomocy podczas ratowania ludzi i mienia ofiar pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
 - c) zabezpieczania miejsc po pożarze, klęsce żywiołowej lub innym miejscowym zagrożeniu, w tym uratowanego mienia;
- 3) z innymi państwowymi organami, a to Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Handlowej, Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej itp. w zakresie:
 - a) prowadzenia wspólnych działań kontrolnych stosownie do zakresu działania tych jednostek,
 - b) zapewniania asysty przedstawicielom w/w organów na czas wykonywania przez nich czynności kontrolnych – w szczególności uzasadnionych przypadkach ,

- 4) ze specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie:
 - a) wymiany informacji o zagrożeniach dla bezpieczeństwa osób i mienia oraz o występujących zakłóceniach spokoju i porządku publicznego,
 - b) utrzymania spokoju i porządku publicznego podczas zgromadzeń, imprez artystycznych, rozrywkowych i sportowych,
 - c) zabezpieczania miejsc popełnienia przestępstw i wykroczeń;
- 5) z organami jednostek samorządu terytorialnego i innymi komunalnymi jednostkami organizacyjnymi w zakresie wymiany informacji oraz udzielania wzajemnej pomocy przy realizacji wspólnych zadań związanych z ochroną porządku publicznego na terenie miasta i gminy Staszów.

§ 7

Służbę ochronną w Straży pełni się w celu ochrony obiektów stanowiących własność miasta i gminy Staszów.

§ 8

1. Służbę ochronną strażnicy pełnią w budynku Urzędu Miasta i Gminy Staszów,
2. Na polecenie Burmistrz Miasta i Gminy Staszów służbą ochronną mogą być objęte inne budynki komunalne,
3. Służbę ochronną pełni się w celu zapewnienia bezpieczeństwa pracownikom i klientom Urzędu oraz przeciwdziałania kradzieżom i dewastacji mienia komunalnego.

§ 9

Za planowanie i organizację służby ochronnej oraz kontrolę przestrzegania niniejszej instrukcji przez strażników odpowiedzialny jest Komendant Straży bądź na czas jego nieobecności osoba wyznaczona.

§ 10

1. Służbę ochronną strażnicy pełnią w godz. 6.00/18.00 w dni robocze Urzędu.
2. W ramach służby ochronnej realizują oni zadania określone w załączniku nr 2.

II. PLANOWANIE I ORGANIZACJA SŁUŻBY

1. PLANOWANIE SŁUŻBY PATROLOWEJ

§ 11

1. Podstawę planowania służby patrolowej stanowią:
 - 1) wszechstronne rozpoznanie własne rejonów miasta i gminy Staszów,
 - 2) wnioski z analizy kształtowania się naruszeń porządku publicznego w poszczególnych rejonach,

- 3) przyjęte do realizacji programy , wnioski, spostrzeżenia innych służb i jednostek oraz mieszkańców miasta i gminy,
- 4) polecenia Burmistrz Miasta i Gminy Staszów lub osób przez niego upoważnionych.

2. ORGANIZACJA SŁUŻBY PATROLOWEJ

§ 12

1. Służbę patrolową organizuje się po rozpoznaniu rejonów i występujących w nich zagrożeń.
2. Liczbę i skład patroli dostosowuje się do konkretnych zadań i realnych potrzeb.

§ 13

Komendant może w uzasadnionym przypadku zwolnić strażnika od wykonywania służby patrolowej i zlecić mu do realizacji inne zadania, np. prowadzenie zajęć dydaktycznych w szkole, prowadzenie czynności sprawdzających , itp.

3. SKŁAD PATROLI

§ 14

1. Patrole mogą być:
 - 1) piesze
 - 2) zmotoryzowane
2. W celu zwiększenia operatywności i skuteczności działania patroli mogą być stosowane:
 - 1) patrole zmotoryzowane, które w określonym czasie i miejscu patrolują pieszo, a następnie przemieszczają się radiowozem w inny rejon,
 - 2) patrole zmotoryzowane wykonujące czynności specjalistyczne zlecone przez przełożonych.

§ 15

Regułą Straży są patrole dwuosobowe. W uzasadnionych wypadkach – wykonywanie zadań porządkowo – administracyjnych do działań może być wysłany patrol jednoosobowy z przydziałem konkretnego rejonu lub zadania.

4. DOKUMENTOWANIE PRZEBIEGU SŁUŻBY

§ 16

1. Podstawowym dokumentem w służbie patrolowej jest Książka Służby Straży Miejskiej w Staszowie oraz Karta Odpraw i Zadań do Służby na poszczególny dzień pracy (załącznik nr 3) .

2. Dokumentowanie czynności w służbie patrolowej odbywa się w notatnikach służbowych oraz poprzez wypełnianie na koniec zmiany Karty Efektywności Służby (załącznik nr 4).
3. Dokumenty wymienione w ust. 1 i 2 stanowią także podstawę dokumentowania służby ochronnej.
4. Zasady dokumentowania przebiegu służby strażników w notatniku służbowym określa załącznik nr 5 do niniejszej Instrukcji.

III. ODPRAWA I PRZEBIEG SŁUŻBY

1. ODPRAWA DO SŁUŻBY

§ 17

1. Odprawę patroli i służby ochrony przeprowadza się w celu przygotowania strażników do właściwego pełnienia służby patrolowej lub ochronnej.
2. Odprawę przeprowadza Komendant, omawiając zadania patrolu i kartę odpraw i zadań do służby. Przyjęcie zadań do realizacji strażnik potwierdza podpisem na karcie odpraw i zadań.

§ 18

1. Przeprowadzający odprawę sprawdza wygląd zewnętrzny strażników, znajomość przepisów prawnych i zadań, a także przekazuje do wiadomości zarządzenia oraz polecenia przełożonych oraz omawia sposób ich wykonania.
2. Strażnika nie przygotowanego do pełnienia służby, przeprowadzający odprawę nie dopuszcza do wykonywania czynności służbowych i odsyła do usunięcia niedociągnięć. Fakt ten odnotowuje w książce służby.
3. Za dopuszczenie strażnika nie przygotowanego do pełnienia służby patrolowej ponosi odpowiedzialność przeprowadzający odprawę.

2. WYPOSAŻENIE I UBIÓR DO SŁUŻBY

§ 19

1. Strażnikom, stosownie do potrzeb, na okres pełnienia służby wydaje się wyposażenie służbowe przydzielone indywidualnie. O dodatkowym wyposażeniu decyduje Komendant – dokonując wpisu w karcie odpraw i zadań.

§ 20

1. Każdy strażnik w służbie patrolowej musi posiadać przy sobie:
 - 1) legitymację służbową,
 - 2) notatnik służbowy, druki wezwań , itp.
 - 3) stosowne upoważnienia,

- 4) ŚPB – które zostały przydzielone strażnikom, a do których posiadają ustawowe uprawnienie,
 - 5) latarkę,
 - 6) tarczę „STOP”.
2. Wyposażenie wymienione w ust. 1 winien także posiadać strażnik pełniący służbę ochronną.
 3. Notatnik służbowy służy do dokumentowania przebiegu służby patrolowej i ochronnej przez strażnika. Jest on rejestrowany przed wydaniem strażnikowi w Rejestrze Notatników Służbowych Straży. Po zakończeniu notatnik podlega zdaniu i archiwizacji. Zapisów w notatniku dokonuje strażnik bezpośrednio po wykonaniu poszczególnych czynności.

§ 21

1. Wszyscy strażnicy w patrolu występują w jednolitym umundurowaniu służbowym lub w umundurowaniu specjalnym.
2. Występowanie strażników patrolu w różnym umundurowaniu (zestawy) może nastąpić wyjątkowo w usprawiedliwionych sytuacjach wypadkach i tylko za zgodą przełożonego.

3. PRZEBIEG I TAKTYKA PEŁNIENIA SŁUŻBY

§ 22

Patrol wykonuje swoje zadania wspólnie, chyba że sytuacja, jaka wyniknie na miejscu zdarzenia wymagać będzie wyraźnego podziału zadań pomiędzy strażnikami patrolu. Wówczas każdy strażnik w patrolu działa samodzielnie stosując w razie potrzeby dozwolone środki przymusu bezpośredniego, starając się mieć partnera w zasięgu wzroku.

§ 23

Patrol ma obowiązek utrzymywania bieżącej łączności z Komendantem. Częstotliwość zgłoszeń ustala przeprowadzający odprawę.

§ 24

1. Czas przerwy w patrolowaniu określa Komendant.
2. Przerwy w patrolowaniu organizuje się w pomieszczeniach SM. W przypadku odległych rejonów patrolowania przerwy (za zgodą Komendanta) mogą być organizowane na trasie patrolowania. W tym czasie strażnicy mogą siedzieć, zdjąć nakrycie głowy, jeść i pić (palenie tytoniu dozwolone jest tylko w miejscach do tego wyznaczonych).

§ 25

1. Strażnicy realizują służbę ochronną zgodnie z zadaniami o charakterze stałym określonymi dla tego rodzaju służby.
2. W przypadku gdy sytuacja w obiekcie chronionym w trakcie pełnienia służby wymaga użycia sił wsparcia, strażnik pełniący służbę ochronną powiadamia o tym Komendanta lub w przypadku niecierpiącym zwłoki patrol Straży Miejskiej albo jednostkę Policji.

4. CZYNNOŚCI PRZED I PO ZAKOŃCZENIU SŁUŻBY

§ 26

1. Patrol po dokonanej odprawie wychodzi na przydzielony rejon i realizuje zadania określone w karcie odpraw i zadań.
2. Strażnik pełniący służbę ochronną realizuje zadania stałe od godz. 6.00, a na odprawę do służby stawia się tylko w przypadku gdy zachodzi konieczność przydzielenia mu zadań doraźnych.

§ 27

Po zakończeniu służby patrolowej i powrocie do siedziby SM strażnik obowiązany jest:

- 1) zdać i zabezpieczyć ŚPB, a także inne wyposażenie wydane na czas wykonywania zleconych zadań,
- 2) rozliczyć się z nałożonych mandatów karnych, wpisując je do Rejestru nałożonych mandatów karnych,
- 3) sporządzić niezbędną dokumentację z przeprowadzonych działań (notatki, raporty itp.)
- 4) sporządzić karty Prd 5 i wpisać je do Rejestru kart PRD 5,
- 5) zdać notatnik służbowy,
- 6) wypełnić Kartę efektywności służby oraz wpisać osiągnięte wyniki w kartę odpraw i zadań,

§ 28

Po zakończeniu służby ochronnej strażnik winien zdać ŚPB i notatnik, sprawdzić zabezpieczenia budynku, uzbroić system sygnalizacji alarmowej bądź poinformować osoby sprzątające o zamiarze opuszczenia obiektu.

IV. PRAWA I OBOWIĄZKI STRAŻNIKÓW W CZASIE PEŁNIENIA SŁUŻBY

§ 29

Patrol jest zobowiązany do podejmowania interwencji w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia prawa w obszarze porządku publicznego.

§ 30

1. Prowadzący odprawę do służby zawsze wyznacza jednego ze strażników na dowódcę patrolu (zwyczajowo jest to strażnik zajmujący wyższe stanowisko służbowe),
2. Strażnik wyznaczony na dowódcę patrolu ma prawo wydawać polecenia drugiemu i pozostałym strażnikom ze składu patrolu.
3. W przypadku patroli wieloosobowych uprawnienia dowódcy wymienione w ust. 2 rozciągają się na wszystkich członków patrolu.

§ 31

1. Patrole w czasie wykonywania zadań służbowych winny:
 - 1) prowadzić, w celu rozpoznania sytuacji w rejonie i lokalizowania zagrożeń, różnorodne działania w sferze porządku publicznego na terenie miasta
 - 2) interweniować i reagować na każde stwierdzone naruszenie porządku publicznego lub zakłócanie spokoju publicznego,
 - 3) ujmować sprawców przestępstw na gorącym uczynku lub w bezpośrednim pościgu za nimi.
2. Strażnicy wykonujący służbę patrolową mają obowiązek:
 - 1) ściśle stosować się do poleceń otrzymanych na odprawie oraz wydanych przez dowódcę patrolu,
 - 2) znać wyznaczone dla patroli zadania,
 - 3) utrzymywać łączność z jednostką SM, zgodnie z przyjętymi ustaleniami na odprawie,
 - 4) obowiązkowo wzajemnie ubezpieczać się w czasie wykonywania czynności wchodzących w zakres prowadzonej interwencji.
3. Podczas przeprowadzania interwencji strażnicy winni zachowywać szczególną czujność w obliczu niespodziewanych reakcji osoby, w stosunku do której podejmują działania. Strażnik przeprowadzający interwencję ustawia się z przodu osoby kontrolowanej w odległości około 1 metra – drugi strażnik (w zależności od dokonanej oceny sytuacji) ubezpiecza partnera, stając z tyłu danej osoby lub z boku w odległości około 1 metra, bacznie ją obserwując i pozostając w pogotowiu na wypadek nieoczekiwanego ataku z jej strony lub ewentualnej ucieczki. Strażnik ubezpieczający nie bierze udziału w sposobie załatwienia interwencji, nie podejmuje rozmowy z osobą w stosunku do której podjęta została interwencja.

§ 32

1. Podejmując interwencję zwiększonego ryzyka z własnej inicjatywy lub na wezwanie obywateli patrol zobowiązany jest o tym fakcie powiadomić Komendanta ewentualnie jednostkę Policji. Zapewnić sobie ewentualną pomoc (z uwzględnieniem sił Policji), stosownie do występującego zagrożenia i przystąpić do odpowiedniego działania.
2. Patrol winien interwencję przeprowadzić szybko i skutecznie nie dopuszczając do powstania zbiegowiska, zachowując przy tym takt i kulturę.

§ 33

Strażnik wykonujący służbę patrolową lub ochronną ma prawo:

- 1) udzielania pouczeń,
- 2) legitymowania osób w celu:
 - a) identyfikacji osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia ujętych na miejscu zdarzenia lub ujętych w pościgu podjętym bezpośrednio po popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia,
 - b) ustalenia świadków zdarzenia,

- 3) ujmowania osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia i niezwłocznego doprowadzenia do najbliższej jednostki Policji,
- 4) nakładania grzywien w postępowaniu mandatowym za wykroczenia określone w trybie przewidzianym przepisami o postępowaniu w sprawach o wykroczenia,
- 5) blokowania kół pojazdów w przypadkach określonych w przepisach o ruchu drogowym,
- 6) wydawania poleceń w celu wymuszenia określonego zachowania się osób poddawanych kontroli,
- 7) stosowania uprawnionych środków przymusu bezpośredniego wobec osób uniemożliwiających wykonywanie przez niego zadań określonych w ustawie,
- 8) zwracania się, w trybie określonym w przepisach wykonawczych do ustawy z żądaniem do instytucji państwowych i samorządowych o udzielenie niezbędnej pomocy, jeżeli wykonanie tych czynności byłoby bez tej pomocy niemożliwe lub znacznie utrudnione,
- 9) zwracania się w nagłych przypadkach o pomoc do jednostek gospodarczych, prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej oraz organizacji społecznych, jak również do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy.

§ 34

Strażnik wykonujący czynności w patrolu lub w trakcie służby ochronnej obowiązany jest:

- 1) postępować taktownie, a zarazem stanowczo,
- 2) działać w sposób opanowany i rozważny,
- 3) wykonywać swe zadania z poszanowaniem godności i praw obywateli,
- 4) znać i ściśle przestrzegać obowiązujące w Straży regulaminy i instrukcje mające związek z pełnieniem służby oraz stosować się do poleceń przełożonych,

§ 35

1. Strażnik podejmujący interwencję ma obowiązek przedstawić się imieniem i nazwiskiem, a ponadto na żądanie osoby, której interwencja dotyczy, okazać legitymację służbową w sposób umożliwiający odczytanie i zanotowanie nazwiska strażnika oraz krótko wyjaśnić powód interwencji.
2. Stosując środki przymusu bezpośredniego strażnik obowiązany jest postępować zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie z dnia 9 sierpnia 1997 r, o strażach gminnych (Dz.U. Nr 123, poz. 779. z późn. zm.) oraz Rozporządzeniu Rady Ministrów regulującym warunki i sposób postępowania przy użyciu środków przymusu bezpośredniego (Dz.U. 04.18.169 z późn. zm)

§ 36

1. Strażnikom wykonującym służbę patrolową zezwala się opuszczać wyznaczony rejon, trasę lub miejsce patrolowania tylko w uzasadnionych wypadkach, tj.:
 - 1) w czasie pościgu za podejrzanym o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia,
 - 2) w czasie doprowadzania osoby ujętej do najbliższej jednostki Policji,
 - 3) w czasie doprowadzania osoby nietrzeźwej do Policji,
 - 4) w wypadku nagłego zachorowania strażnika,
 - 5) podczas udzielonej przerwy w patrolowaniu,
 - 6) uzyskując zgodę Komendanta.

2. Strażnik obowiązany jest każdorazowo poinformować Komendanta o zaistnieniu przyczyny uzasadniającej opuszczenie wyznaczonego rejonu, trasy lub miejsca patrolowania. W przypadku obiektywnej niemożliwości skontaktowania się z w/w osobą (np. awaria sprzętu łączności) winien to uczynić niezwłocznie po ustaniu przyczyny.
3. Strażnikom wykonującym służbę ochronną zezwala się zejść ze służby tylko w uzasadnionych w przypadkach wymienionych w ust. 1 pkt 1, 4-6.
4. Przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio do służby ochronnej.

V. RODZAJE SŁUŻBY PATROLOWEJ I SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z OSOBAMI DOPROWADZANYMI I NIETRZEŻWYMI

1. PATROL PIESZY

§ 37

Szczegółowy sposób przemieszczania się patrolu pieszego wyznaczają istniejące warunki i stan porządku publicznego w patrolowanym rejonie.

§ 38

1. Strażnicy w patrolu pieszym powinni poruszać się w ten sposób, aby zapewnić utrzymanie ze sobą kontaktu wzrokowego, chyba że na odprawie określono inny sposób poruszania się patrolu.
2. W czasie nasilonego ruchu pieszego powinni przemieszczać się chodnikiem przy jego krawędzi, tak aby być widocznymi dla obywateli i mieć możliwość prowadzenia obserwacji terenu lub osób.
3. Podczas patrolowania miejsc o ograniczonej widoczności, przy wchodzeniu do pomieszczeń i podejmowaniu interwencji strażnicy winni wzmóc czujność, być przygotowani na odparcie ewentualnego zamachu oraz wzajemnie się ubezpieczać, zachowując szczególne środki ostrożności.

§ 39

Podczas patrolowania patrol pieszy winien:

- 1) systematycznie obchodzić wszystkie miejsca zagrożone, znajdujące się na trasie lub w rejonie patrolu,
- 2) zmieniać kierunki patrolowania,
- 3) przebywać przez dłuższy czas w szczególnie zagrożonych miejscach,
- 4) przechodzić do dowolnie wybranych miejsc zagrożonych przez bramy przejściowe, pomiędzy blokami lub korzystając z innych skrótów – w różnych odstępach czasu,
- 5) wielokrotnie powracać do miejsc zagrożonych.

2. PATROL ZMOTORYZOWANY

§ 40

1. Strażnik kierujący pojazdem w patrolu zmotoryzowanym przed podjęciem służby ma obowiązek sprawdzić wyposażenie pojazdu, jego sprawność techniczną.
2. O stwierdzonych brakach technicznych, których nie można natychmiast usunąć, względnie o brakach w wyposażeniu pojazdu strażnik natychmiast zawiadamia Komendanta.

§ 41

1. Patrol zmotoryzowany porusza się po wyznaczonej trasie z zachowaniem przepisów ruchu drogowego.
2. Kierunek, szybkość pojazdu i przystanki określa kierowca lub w przypadku wyznaczenia dowódcy patrolu, ten że dowódca, mając na uwadze prowadzenie swobodnej obserwacji patrolowanej trasy.
3. W przypadku awarii pojazdu służbowego uniemożliwiającej jego dalszą jazdę kierowca zobowiązany jest zabezpieczyć pojazd w sposób należyty, uniemożliwiający pogorszenie jego stanu i niezwłocznie powiadomić Komendanta.

§ 42

1. W przypadku podjęcia interwencji przez patrol zmotoryzowany strażnicy opuszczają radiowóz zabezpieczając go w sposób uniemożliwiający jego kradzież lub dewastację.
2. W przypadku patrolu działającego w składzie większym niż dwuosobowy, kierowca pozostaje w radiowozie a pozostali strażnicy patrolu podejmują czynności służbowe.

§ 43

W przypadku prowadzenia służby patrolowej, w której radiowóz wykorzystywany jest wyłącznie do przemieszczania się pomiędzy miejscami zagrożonymi, pojazd zatrzymuje się na okresy kilkunastominutowe i ustawia w taki sposób by był widoczny dla otoczenia lub niewidoczny, w zależności od charakteru realizowanych zadań.

§ 44

1. Strażnik kierujący radiowozem, będącym pojazdem uprzywilejowanym, może użyć sygnałów ostrzegawczych (dźwiękowego i świetlnego), jeżeli uczestniczy w akcji związanej z ratowaniem życia, zdrowia ludzkiego lub mienia albo koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa lub porządku publicznego.
2. O użyciu sygnałów ostrzegawczych decyduje Komendant. Dokonuje on stosownego zapisu w książce służby, określającego podstawę ich użycia, godzinę oraz stanowisko kierowcy który otrzymał zgodę.
3. W wyjątkowym przypadku, jeżeli wystąpią trudności z uzyskaniem połączenia, lub ważne przyczyny uzasadniają natychmiastowe podjęcie akcji ratowniczej, kierujący pojazdem może użyć sygnałów ostrzegawczych bez zgody przełożonego.

4. Każdorazowo zasadność podjętej decyzji o użyciu sygnałów ostrzegawczych ocenia Komendant.

§ 45

Kierujący pojazdem uprzywilejowanym podczas prowadzonej akcji ratowniczej, pod warunkiem zachowania szczególnej ostrożności, może nie stosować się do przepisów o ruchu pojazdów, zatrzymaniu, postoju oraz do znaków i sygnałów drogowych, za wyjątkiem poleceń i sygnałów dawanych przez osoby kierujące ruchem lub upoważnione do jego kontroli.

3. POSTĘPOWANIE Z OSOBAMI UJĘTYMI ORAZ OSOBAMI NIETRZEŻWYMI

§ 46

1. Ujmując osobę stwarzającą w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia, przed doprowadzeniem jej przez patrol do najbliższej jednostki Policji należy pamiętać, że:
 - 1) ujęcie jest jednym z prawnych środków przymusu, ma charakter tymczasowego pozbawienia wolności osobistej obywatela i może nastąpić tylko w trybie i przypadkach określonych rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 02.11.2004r. r. w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych niektórych czynności (Dz. U. Nr 247, poz. 2473 z późn. zm.),
 - 2) ujmując strażnik legitymuje osobę, chyba że nie ma takiej konieczności lub możliwości ze względu na sytuację lub okoliczności,
 - 3) osobę ujętą należy sprawdzić i odebrać jej niebezpieczne narzędzia, przedmioty pochodzące z przestępstwa, mające z nim związek, bądź których posiadanie jest zabronione – w taki sposób aby nie zatrzeć śladów mogących stanowić materiał dowodowy,
 - 4) -wobec osoby podejrzanej o popełnienie groźnego przestępstwa, podejrzanej o nielegalne posiadanie broni, itp. strażnik prowadzi obserwację powiadamiając jednocześnie Komendanta lub Policję. Ujęcia (zatrzymania) dokonuje Policja.
- wobec osoby zachowującej się w sposób agresywny, bądź też w stosunku do osoby nie zrównoważonej psychicznie strażnik winien zachować szczególne środki ostrożności. Przed ujęciem takiej osoby należy podjąć decyzję w jaki sposób i gdzie można podejść do niej, a następnie wybrać taki moment, aby ujęcie nastąpiło w miejscu, czasie i okolicznościach sprzyjających na jego dokonanie; osobę ujmowaną należy wezwać do zatrzymania się, dobrowolnego odrzucenia przedmiotów niebezpiecznych, jakie posiada przy sobie, jeżeli trzyma je w ręku, wykonania poleceń, nie wykonywania nagłych ruchów, nie sięgania do kieszeni.
 - 5) w przypadku zastosowania przez osobę ujętą czynnego lub biernego oporu należy zastosować wobec niej środki przymusu bezpośredniego, postępując zgodnie z wytycznymi Rozp. RM z 27.01.2004r (Dz.U. 04.18.169 z późn. zm.).
 - 6) podejmując się interwencji związanej z ujęciem osoby poza terenem otwartym, tj. wewnątrz budynku np. na klatce schodowej itp., należy zawsze zapewnić sobie asekurację ze strony drugiego strażnika; gdy nie jest to możliwe należy odstąpić od pościgu wewnątrz budynku, obstać miejsca ewentualnego wyjścia i wezwać pomoc,

- 7) przewożąc osoby ujęte radiowozem należy postępować następująco: osobę ujętą przewozi się na tylnym siedzeniu, za kierowcą, obok doprowadzanego zajmuje miejsce strażnik; jeżeli doprowadzany jest agresywny należy użyć kajdanek,
- 8) ujętemu należy uniemożliwić dokonanie zamachu na własne życie lub zdrowie innych osób.

§ 47

1. Przy podejmowaniu interwencji wobec osób nietrzeźwych patrol lub strażnik pełniący służbę ochronną winien zachować szczególną ostrożność, być przygotowanym na niespodziewane reakcje tych osób. Podczas interwencji strażnicy wzajemnie się ubezpieczają.
2. Jeżeli osoba nietrzeźwa nie reaguje na bodźce, niemożliwy jest z nią kontakt słowny, posiada widoczne urazy, bądź uszkodzenia ciała lub istnieje podejrzenie, że stan jej zdrowia może zagrażać jej życiu strażnik winien niezwłocznie wezwać pomoc medyczną (pogotowie ratunkowe). Interwencję można kontynuować po uzyskaniu zgody lekarza.
3. Jeżeli w toku interwencji zostanie powzięte uzasadnione podejrzenie, że osoba nietrzeźwa popełniła przestępstwo lub jest ofiarą przestępstwa patrol lub pełniący służbę ochronną obowiązany jest o powyższym niezwłocznie powiadomić najbliższą jednostkę Policji.

§ 48

1. Przed przystąpieniem do doprowadzenia osoby nietrzeźwej do Policji patrol winien ocenić sytuację i w zależności od zaistniałych warunków oraz okoliczności podjąć stosowne działania.
2. Istotnym elementem oceny sytuacji jest analiza i ocena możliwości własnych, które stanowią warunek wyboru odpowiedniego działania.

§ 49

1. Doprowadzenie osób nietrzeźwych może odbywać się za pomocą radiowozów lub pieszo.
2. Doprowadzenie przez patrol pieszy może odbywać się tylko wyjątkowo, w uzasadnionej okolicznościami sytuacji, na odległość do 300 metrów.
3. Decyzję o doprowadzeniu podejmuje strażnik, który rozpoczął interwencję, i powiadamia o niej Komendanta.

§ 50

1. Strażnik konwojujący nietrzeźwego prowadzi go trzymając zdecydowanie za rękę przy zastosowaniu odpowiedniego chwytu. Drugi strażnik – partner w patrolu pełni rolę ubezpieczającego i idzie krok z tyłu.
2. Podczas doprowadzania osoba nietrzeźwa powinna być pod stałą obserwacją patrolu.
3. Osoby doprowadzanej nie wolno pozostawić bez nadzoru lub pod nadzorem osób postronnych.

4. W razie nagłego pogorszenia stanu zdrowia osoby nietrzeźwej patrol winien niezwłocznie wezwać pogotowie ratunkowe oraz powiadomić Komendanta.

VI. KONTROLA PEŁNIENIA SŁUŻBY

§ 51

1. Służbę patrolową i ochronną kontroluje się w celu:
 - 1) sprawdzenia prawidłowości wykonywania zadań,
 - 2) sprawdzenia znajomości oraz stopnia realizacji zleconych zadań służbowych, a także uzyskiwanych w tej mierze wyników,
 - 3) stwierdzenia zasadności korzystania z przysługujących uprawnień,
 - 4) badania zasadności, warunków i sposobu stosowania środków przymusu bezpośredniego przez strażników,
 - 5) sprawdzenia stanu i prawidłowości wyposażenia, uzbrojenia i umundurowania w trakcie wykonywania służby.
2. Kontrola powinna:
 - 1) służyć wzmocnieniu dyscypliny,
 - 2) wpływać na aktywność strażników w wypełnianiu obowiązków służbowych,
 - 3) umożliwić ujawnianie i eliminowanie niedociągnięć popełnianych w toku wykonywania zadań,
 - 4) usprawniać i udoskonalać wykonywanie zadań służbowych.

§ 52

Kontrolę pełnienia służby przeprowadza Komendant. Przeprowadzana ona jest doraźnie i wg. potrzeb.

§ 53

Stwierdzone podczas kontroli uwagi dotyczące pełnienia służby powinny być:

- 1) bieżąco omawiane na odprawach służby patrolowej,
- 2) okresowo analizowane i omawiane na naradach z całym stanem strażników,
- 3) wykorzystywane przy ocenie pracy poszczególnych strażników oraz udzielaniu pochwał, nagród, awansów i opiniowaniu,
- 4) ujawnione niedociągnięcia w przygotowaniu zawodowym strażnika powinny stanowić podstawę do przeprowadzania z nim instruktażu lub szkolenia doskonalącego.

VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 54

W sytuacji szczególnej, dla której instrukcja patrolowa nie reguluje sposobu postępowania, patrole działają zgodnie z wytycznymi przełożonych, a w braku możliwości ich otrzymywania podejmują decyzje samodzielnie, kierując się interesem społecznym i dobrem służby.

§ 55

W czasie pełnienia służby patrolowej zabrania się strażnikom :

1. Noszenia składników mundurowych:
 - w połączeniu z elementami ubioru cywilnego,
 - których stopień zużycia lub wygląd zewnętrzny narusza powagę munduru.
2. Noszenia składników uzupełniających do umundurowania nie chroniących przed uszkodzeniem ciała.
3. Posiadania przy sobie innych niż wymienionych w Ustawie o Strażach Gminnych Środków Przymusu Bezpośredniego.
4. Wykorzystywania samochodów prywatnych w czasie pełnienia służby patrolowej.
5. Wykorzystywania radiowozów do celów prywatnych.

Z up. BURMISTRZA

mgr Tomasz Fąfara
Z-ca Burmistrza Miasta i Gminy